

VICENT SANCHIS, director
SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles]; ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports]; DAVID CASTILLO [Suplement Cultura]; MANEL CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món];

PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; ÓSCAR MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició]; CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS [Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]

Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SANTI MAYOR FARGUELL

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat

CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252
PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA. www.publipressmedia.com. Tel.: 902 17 85 85

Barcelona: Diagonal, 475 - 08036. Tel.: 93 344 30 00; Madrid: María de Molina, 54, 4a - 28006. Tel.: 91 515 91 00; Girona: Ctra. Barcelona, 12-14, 1r 6a - 17001. Tel.: 97 241 69 38; País Basc: Iruña, 1, entresòl esquerra - 48014. Bilbao. Tel.: 94 475 54 25; País Valencià: Isabel la Catòlica, 8, despatx 14 - 46004. València Tel.: 96 353 06 20; Andalusia: Edifici Cristina. c/ Almirante Lobo, 2, 4t esquerra - 41001. Sevilla. Tel.: 95 450 21 85.

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL, s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Emili Rosales

Escriptor

Baltasar el Gran

“**S**empre que puguis amagar-te dels titans trobaràs les prades florides on desembocaven els cavallers d'antany, els de l'escut del Sol i el signe del Senglar, després de lluitar contra els monstres i de travessar els boscos opressors”. Aquestes paraules prometedores i críptiques les adreça Baltasar Guillem de les Cases Velles al seu jove nebot a l'inici de la novel·la *El cor del senglar*, una mena de viatge iniciàtic cap als orígens familiars o a la recerca d'una brúixola que permeti la navegació pel món àvid i contradictori que un *alter ego* de Baltasar Porcel s'ha creat o ha heretat.

TOT ESCRIPTOR HA SOMIAT ALGUNA VEGADA a tenir un Baltasar Guillem que li auguri que collirà flors després d'haver lluitat amb els monstres, que rebrà la torxa, que serà ungit i vencerà. Sagarra recorda a les memòries, amb tota precisió, encara que hagin transcorregut dècades, el dia que fou presentat pel seu pare a un Verdguer envellit i distret quan només era un nen. I el mateix Porcel ha dedicat capítols –aviat n'han de sortir les cartes– a recordar la complexa relació paternofilial establerta amb Llorenç Villalonga, o una altra de tan prolífica com conflictiva amb Josep Pla.

M'ESTIC REFERINT A LA NECESSITAT DE MESTRES, de punts de referència, que té tot artista sobretot quan comença, i a la importància decisiva que pot tenir que el gegant t'hagi tustat l'espatlla. La idea, si voleu, és encara d'arrel romàntica i té molt a veure amb l'artista com a geni, però és que escriure, crear –no teoritzar, analitzar, interpretar o simular– és un assumpte visceral, misteriós i no tan computable com sembla. Cal que algú et digui que colliràs flors amb els titans, i que coneguis l'existència dels titans.

NOMÉS CALDRIA LLEGIR, DINS L'OBRA VASTA del mallorquí, la novel·la citada (o *Cavalls cap a la fosca* o *Olympia a mitjanit*) per comprendre que ens trobem davant d'un tità; i haver llegit

“**Llegir Porcel equivalia a presenciar un huracà: per l'estil incitant, per l'ambició de les situacions plantejades, per l'abast temporal i geogràfic de l'acció i dels marcs... De cop i volta, era com si haguessis sortit d'una gàbia**”

SALVADOR ANTON

una mica més, per constatar que aquesta obra constitueix un cim d'una tradició literària, la catalana, que es va haver de reinventar fa segle i mig. Un domini pletòric de la llengua, un ús desimbolt dels gèneres literaris al servei de la seva idea de novel·la, una visió del món i de la vida que pots compartir o rebutjar però que tensa i omple els seus llibres, els converteix en éssers vius.

FA VINT ANYS, A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA, Rosa Cabré era pionera invitant els seus estudiants a entrar a l'univers literari porcelià. Els que començàvem a escriure o volíem escriure semblàvem obligats per l'ambient a practicar una narrativa estilísticament anorètica, circumscrita a petits ambients tancats i a personatges raquítics; i al costat d'aquesta bassa d'oli de perfeccionisme vacu, llegir Porcel equivalia a presenciar un huracà: per l'estil incitant, per l'ambició de les situacions plantejades, per l'abast temporal i geogràfic de l'acció i dels marcs... De cop i volta, era com si haguessis sortit d'una gàbia i el món al qual podies aspirar amb els llibres fos... el món sencer.

PERÒ SI LA RELLEVÀNCIA DEL SEU UNIVERS NARRATIU és el que l'emparenta amb els gegants, i la seva feina periodística (primer les grans entrevistes, després la columna de *La Vanguardia*) ha incidit en el nostre present cultural i polític, és igualment simptomàtic que per a un grapat dels joves novel·listes actuals Porcel sigui avui el gran referent.

AMB LA SEVA OBRA, LA LITERATURA CATALANA manté i renova un particular estatus en el panorama europeu, el de l'excel·lència reconduïda, el de la construcció d'una tradició a força de qüestionar-la i eixamplar-la sense parar; la tensió entre l'adopció d'una herència cultural i el reclam vertiginós de l'ara mateix embogit; la plasmació de la glòria i la fragilitat de l'individu, de la seva identitat trontollant, símbol mateix de la literatura catalana... i qui sap si de la condició europea!

DE FIL DE VINT

El gremi polític

Isabel-Clara Simó

M'intriga com ha aconseguit Bush que els demòcrates d'aquell pròsper país, i malgrat la voluntat manifesta de la població nord-americana, hagin votat els agressius plans bèl·lics del president a l'Iraq, i això que Bush ha estat explícit: vol continuar la guerra, vol ocupar més territori, i sap que hi haurà més morts de l'exèrcit nord-americà i moltes més baixes de civils iraquians. L'explicació? Que “més val lluitar allà que aquí”, argument amb el qual es va iniciar la més inútil i il·legal de les guerres modernes. El cert és que el terrorisme ha augmentat i que els riscos per a occident són molt més elevats. I tanmateix ha convençut els demòcrates i ara disposa dels fons necessaris per continuar la seva bàrbara croada.

I és que les decisions dels polítics ens deixen sempre perplexos: els avantatges polítics partidistes primen en les decisions que més ens afecten. Un exemple més proper: a Castella-la Manxa, que és a molts menys quilòmetres de distància, hi ha hagut unes brutals pluges. La gent més pobre, els treballadors més esforçats, han pagat el daltabaix climàtic amb la destrucció de tots els seus béns presents i futurs; feia posar la pell de gallina veure iaies tremolosos plorant i dient: “Ho hem perdut tot”. Els més modestos. Doncs bé: Zapatero no es va dignar visitar-los. Segons va explicar la vicepresidenta del govern espanyol, no podia fer-ho “perquè estem en campanya electoral”. I va mirar la càmera com dient, ja veieu quina evidència. El futur professional d'un grapat de polítics és molt més important que la vida i la mort dels treballadors castellans. Marededeusenyor.

DES DEL MOLÍ

Espies

Maria de la Pau Janer

Les espies sempre han tingut un atractiu especial. Solem relacionar-les amb la figura de Mata-Hari, sempre misteriosa, sempre seductora. Ni la seducció ni el misteri han d'anar forçosament

vinculats al personatge de l'espia. N'hi ha que tenen un aspecte més aviat groller. Cadascú es mou per aquest món com pot, i sol fer les coses amb la gràcia que la mare naturalesa van donar-li. Hi ha unes característiques que solem atribuir als espies. Són escèptics, mai no diuen el que pensen, somriuen poc, tenen la mirada ferma i, a la vegada, inquisidora. Calculen cadascun dels seus moviments, i actuen amb destresa.

La realitat –quina llàstima!– sol tenir poc a veure amb les nostres càbales. M'explicaré: una espia com cal mai no acota el cap. Mantén la dignitat i l'orgull fins a l'últim moment, si guin quines siguin les causes que l'han empès a actuar com una espia. Algú pot convertir-se en espia per ambició, per fidelitat a unes causes o a un territori, o, fins i tot, per amor. A qui no li hauria agradat, en algun moment de la vida, poder

espia les passes de qui estimam? Tanmateix, un espia no entona cap *mea culpa*, quan l'acaben de descobrir. S'ha de mantenir una mica el tipus, sisplau, perquè no es tracta de desprestigiar el gremi. Joia Williams és una espia. Té 42 anys i és exsecretària de Coca-Cola. Ha estat condemnada a vuit anys en una presó federal dels Estats Units. El delictes: robar secrets de la marca Coca-Cola i vendre'ls a la

seva eterna rival, la Pepsi. Ja sabem que els secrets de fabricació de la Coca-Cola són guardats com tresors preuadíssims. Williams ha reconegut que és culpable. A la vegada, ha assegurat que no és una mala persona. No ho puc entendre: a qui li interessa si és una bona o una mala persona? Els espies de veritat no es dediquen a explicar al món les bondats del seu cor. Són una mica més durs, ni que sigui per guardar les formes.